

Yarım yüzyılı geçerek tam 53 yıldır uygulanmakta olan Gelir Vergisi Kanunumuzun yerine yeni bir kanun yapılıyor. Hatta bu kanunun içine 6 yıldır uyguladığımız ve hâlâ "yeni" olarak ifade ettiğimiz Kurumlar Vergisi Kanunumuz da tekrar düzenlenerek iki kanun birleştiriliyor.

Geçen hafta Maliye Bakanı'nın yaptığı açıklamalardan anladığımız kadarıyla tasarının temel hedefi vergi tabanını genişletmek. Bu yaklaşım, vergi ödeyen vatandaş sayısını artırmak, vergiye gönüllü uyumunu sağlamak, kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına almak ve vergisel yönden kavramak anlamına geliyor. Daha basit anlatımla "kümesteki kaz" sayısının artırılması demek. Çünkü mevcut mükellefler üzerine daha fazla vergi yükü yüklemek vergi tabanının genişletilmesi olarak ifade edilemez.

Ancak, Sayın Bakanımızın açıklamalarından anladığımız kadarıyla yeni kanun tasarısından vergi tabanının genişletilmesiyle ilgili herhangi bir adım atılmadığını görüyoruz. Bu çerçevede yapılan açıklamayı iyi okumak

'Vergi Tabanı' Nasıl Genişler?

gerekıyor:

"Vergi tabanının genişletilmesi tasarının temel amaçlarından birisidir. Bu çerçevede, kentsel rantların ve sermaye kazançlarının vergilemesindeki istisnaları daraltıyoruz. Kira gelirlerinden götürü gider uygulamasını sınırlandırıyoruz. Birden fazla işyerinde ticari faaliyette bulunanlar bundan böyle basit usulden yararlanamayacaklar."

Biliyoruz ki istisnaların

daraltılması, vergi tabanının genişletilmesini sağlamaz. İstisnalardan yararlananlar zaten mevcut mükellef olanlar ve vergi ödeyenlerdir. İstisnaların daraltılması sadece kümesteki mevcut kazların üzerindeki vergi yükünün artmasını sağlar.

Yine benzer şekilde kira gelirlerinde götürü gider uygulamasının kaldırılması, zaten kira gelirleri üzerinden vergi ödeyen mükelleflerden daha fazla vergi alınması

anlamına gelir.

Özellikle işyeri kira gelirleri için götürü gider uygulamasının kaldırılması öngörülüyor. Bilindiği üzere, işyeri kiralalarının banka aracılığıyla ödenmesi bir zorunluluk. Ayrıca, işyeri için kira ödeyen mükellefler bu ödemelerini vergi matrahlarından düşebiliyorlar. Dolayısıyla belgelendirmek zorundalar. Yani, işyeri kira gelirleri zaten kayıt altında. Bunlar için uygulanan götürü giderin kaldırılması vergi tabanının genişletilmesine kesinlikle hizmet etmez. Sadece mevcut mükelleflerin vergi yükünü artırır.

Yeni kanun tasarısına göre, birden fazla işyerinde ticari faaliyette bulunanların basit usulden yararlanamaması öngörülüyor. Bu maddede genel bir doğru yaklaşım görüyoruz. Basit usulün sınırlandırılması, hatta tamamen kaldırılması vergi tabanının genişlemesi

sonucunu doğurur.

Hatta bize göre; tasarıda bir adım daha ileri gidilerek basit usulün tamamen kaldırılması ve gerçek usulde vergilendirme yoluyla ekonominin tamamen kayıt altına alınması gerekir.

Uzman Yok, Ceza Çok!

6331 sayılı kanunla, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı çalıştırılması zorunlu hale geldi. 50'den fazla çalışanı olan işyerleri 1 Ocak'ta kapsama girerken 50'den az çalışanı olan tehlikeli-çok tehlikeli işyerleri ise 1 Temmuz 2013 tarihinde bu yükümlülük kapsamına girecek. Diğer işyerleri de 1 Temmuz 2014 tarihinde zorunlu olarak iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştıracak.

Özellikle iş güvenliği uzmanlarının sayısal yetersizliği çok eleştirildi. Çalışma Bakanlığı son sınavlarla sayıların yeterli olacağını iddia etse de gerçekte durum iç açıcı değil. Neredeyse bütün işlerde ve işyerlerinde iş güvenliği uzmanı çalıştırılması zorunlu tutulmasına rağmen yeterli sayıda B ve A grubu uzman yok.

A grubu uzman sayısının yetersiz olmasından dolayı, üç yıllık mesleki tecrübe ve (C) veya (B) sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip iş güvenliği uzmanları; sektörel düzenleme kapsamında kendi meslek dallarına uygun işlerin yapıldığı işyeriyle sınırlı olmak üzere, bütün tehlike sınıflarındaki işyerlerinde görevlendirilebilecekler.

İşyerlerinin büyük bölümünün tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta olması ve 1 Temmuz 2013 tarihinden itibaren akaryakıt istasyonu, hastane ve sağlık kuruluşları, sanayi işletmeleri ve madenler gibi çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin tamamına iş güvenliği hizmeti verilmesi zorunluluğu başladığı takdirde yeterli sayıda uzman olmayacak. Şunun şurasında 1 Temmuz'a ne kaldı ki?

Üstelik, C grubu uzmanlara belli şartları sağlamaları halinde A grubu uzmanı gibi çalışabilmesine olanak tanıyan düzenlemenin 1 Nisan 2013 tarihinde yürürlüğe girmesine rağmen, bakanlık ne yapacağını şaşırmış durumda. Başvurulara olumlu görüş vermediği gibi daha hangi meslek gruplarının hangi işlerde A grubu uzmanı gibi çalışacağını açıklayabilmiş değil. İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı çalıştırmayan işverenlere ise 5 bin 390 lira idari para cezası verilecek ve aykırılığın devamı halinde her ay bu ceza devam edecek.

ŞİRKET ORTAĞI SSK'LI OLABİLİR Mİ?

4/a kapsamında SGK'li çalıştığım limitet şirkete hisse devri ile ortak oldum. Bağ-Kur'a geçmek zorunda mıyım ve emeklilik tarihim bundan etkilenir mi? Hacı Hüseyin Mumyılmaz

SGK uygulamalarına göre, 1 Ekim 2008 tarihinden sonra sigortalı olarak çalıştığı şirkete ortak olanlar, aynı şirkete 4/a yani SSK sigortalısı olarak devam edemez. Limitet şirkete ortak olduğunuz tarihten itibaren Bağ-Kur'lu olmanız gerekir. Son 7 yılda Bağ-Kur fazla olursa emekli tarihiniz değişebilir.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.